

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CVI. — Izdan in razposlan 29. dne julija 1916.

Vsebina: (Št. 233—235.) 233. Ukaz o prometu s semenjem. — 234. Ukaz, s katerim se zaradi izrednih razmer, ki jih je povzročila vojna, podeljujejo izredni prikladi k dnevščinam in hranščinam državnih uslužbencev. — 235. Ukaz o zahtevanju kovinskega orodja.

233.

Ukaz poljedelskega ministra v porazumu z udeleženi ministri z dne 26. julija 1916. l.

o prometu s semenjem.

Na podstavi § 4 cesarskega ukaza z dne 11. junija 1916. l. (drž. zak. št. 176) se ukazuje tako:

§ 1.

Določila tega ukaza se tičejo žita in sočivja; pri tem velja v zmislu cesarskega ukaza z dne 11. junija 1916. l. (drž. zak. št. 176) za žito: pšenica, pira, rž, ječmen, ajda, oves, proso in kuruza; za sočivje: grah, fižol, leča in grašica.

Žito.

§ 2.

Žitnega semenja se razločujejo štiri vrste, in sicer:

- a) lastna gojitev (domače semenje, izvirno semenje),
- b) prva ponasetev domačega semenja,

c) pripoznano semenje (nadaljnja ponasetev in deželne vrste),

d) navadno semenje.

§ 3.

Domače semenje se sme prosto prodajati, toda vedno le v imenu vojnega prometnega zavoda za žito in le po tistih gojiteljih, katere je za to pooblastil in imenoval vojnemu prometnemu zavodu za žito poljedelski minister po predlogu deželnega kulturnega sveta, oziroma v deželah, kjer ga ni, kmetijske družbe.

Gojitelji, ki se hočejo poslužiti te pravice, naj vložijo svoje prošnje, ki jih je nasloviti na poljedelsko ministrstvo, pri kmetijski korporaciji, ki naj stavi predlog, in naj navedejo v tej prošnji natančno oznamenilo gojišča (kraj, pošta in nakladna postaja) ter vrsto, sorto in prilično množino semenja.

§ 4.

Na podstavi podeljenega dovoljenja smejo gojitelji zahtevati za domače semenje, ki ga prodajajo, razen prevzemne cene, določene z ukazom z dne 15. julija 1916. l. (drž. zak. št. 219), še priklad do 15 K za 100 kg.

§ 5.

Domače semenje se sme prodajati le v plombiranih shrankah (vrečah in dr.).

Tisti gojitelji, ki nimajo svoje vpisane varstvene znamke in plombe, morajo prositi za plombiranje pri enem nastopno imenovanih zavodov; pooblaščen so plombirati:

C. kr. kontrolna postaja za semena na Dunaju, kmetijsko-kemijska deželna poskuševalna in kontrolna postaja za semena v Gradcu, kontrolna postaja za semena osrednjega kolegija deželnega kulturnega sveta v Pragi, moravsko kmetijsko deželno poskuševališče v Brnu in agrikulturno-botaniška deželna poskuševalna postaja v Levovu.

Pristojbina, ki jo je plačevati za plombiranje (plombo, listek in potrdilo), se določa za vsako shranko (vrečo in dr.) z 10 v. Nadalje mora plačati gojitelj partikulariju ustrezajoče potne stroške plombirajočega organa (po predpisih, ki veljajo za dotični zavod).

§ 6.

Vsako prodajo domačega semenja mora prodajalec najdalje v treh dneh naznaniti za deželo obstoječi podružnici vojnega prometnega zavoda za žito ter navesti kupca; hkratu je navesti, ali se je plombiralo in po katerem zavodu, oziroma je priložiti lastno vpisano varstveno znamko.

§ 7.

Prvo ponasetev domačih vrst in pripoznano semenje more posestnik prodati le po vojnem prometnem zavodu za žito kupcem, ki mu jih imenuje; pri tem mora dokazati po mestu, ki je pooblaščen za to, da žito, ki se proda za semenje, popolnoma ustreza tem zahtevam.

Da izdajajo taka potrdila za prvo ponasetev in pripoznano semenje so pooblašcene na Nižjeavstrijskem, Gornjeavstrijskem, Štajerskem, Salcburškem, Kranjskem, Češkem, Moravskem, Sleškem in Gališkem tam obstoječe komisije za pripoznavanje semenja, da izdajajo potrdila samo za prvo ponasetev, na Primorskem c. kr. kmetijsko-kemijska poskuševalna postaja v Gorici, sedaj v Lincu, v Dalmaciji c. kr. kmetijsko učilišče in poskuševališče v Splitu, na Koroškem deželno poskuševališče in preiskovališče za živila v Celovcu, na Predarelskem kmetijsko-kemijsko poskuševališče in preiskovališče za živila dežele predarelske v Brengencu in v Bukovini deželna kontrolna postaja za semena v Černovcih.

§ 8.

Za semenje v zmislu § 7 more posestnik na podstavi ponudbe kupca, ki jo je predložiti vojnemu prometnemu zavodu za žito, zahtevati razen prevzemne cene, določene z ukazom z dne 15. julija 1916. l. (drž. zak. št. 219), do 15. dne novembra 1916. l. pri ozimini in do 15. dne aprila 1917. l. pri jarem žitu (jarini) in angleški pšenici za prvo ponasetev priklad do 8 K in za pripoznano semenje priklad do 6 K za 100 kg.

Pristojbine, ki gredó komisarju vojnega prometnega zavoda za žito in vojnemu prometnemu zavodu za žito samemu, mora plačati kupec.

§ 9.

Vojni prometni zavod za žito odkazuje navadno semenje tistim kmetijskim obratom, ki ne morejo iz svojih pridelkov zalagati svoje potrebščine semenja (§ 3 b cesarskega ukaza z dne 11. junija 1916. l. [drž. zak. št. 176]) ali ki potrebujejo za premeno semena semenja tujega pridelka, s prikladom do 3 K za 100 kg, ki gre dobavljajočemu kmetovalcu za dobro očiščeno semenje.

Pri odkazovanju se morajo vojni prometni zavod za žito in njegove podružnice gledé izbire primernega semenja posluževati strokovnih nasvetov deželnih kulturnih svetov, oziroma kjer jih ni, kmetijskih družb, ako jih vojni prometni zavod za žito ni že itak postavil za komisijonarje za promet s semenjem.

§ 10.

Zamenjavati semenje enake vrste med samopreskrbniki (semenje lastnega pridelka) je dovoljeno v isti občini s pritrditvijo občinskega predstojnika, med različnimi občinami političnega okraja z oblastvenim dovoljenjem in med občinami različnih političnih okrajev ali dežel z dovoljenjem političnega deželnega oblastva, oziroma deželnih oblastev.

Mesto, ki je izdalo dovoljenje, mora to v vseh primerih naznaniti vojnemu prometnemu zavodu za žito.

Sočivje.

§ 11.

Za semenje v § 1 imenovanega sočivja veljajo §§ 2 do 8 in nastopna posebna določila.

§ 12.

V nasadih, v katerih se goji sočivje, da se rabi za zelenjavo, se smejo vsi donosi za nadaljnji obrat puščenih semenskih rastlin porabiti za setev v lastnem obratu.

§ 13.

Upravičenim tuzemskim trgovinam s semeni in tuzemskim kmetijskim korporacijam lahko dovoli poljedelski minister na predlog c. kr. kontrolne postaje za semena na Dunaju, da dobivajo sočivje iz določenih obratov, ki se bavijo z nasadom sočivja za pridelovanje semenja.

Tudi v teh primerih izvršuje prodajo edinole vojni prometni zavod za žito.

Poljedelskemu ministrstvu je pridržano od primera do primera dovoliti priklade in omejiti cene za nadaljnjo prodajo.

Pri odklonitvi mu ni treba navesti razlogov.

§ 14.

V prošnjah, da se dovoli dobivanje (§ 13), ki jih je nasloviti na poljedelsko ministrstvo in vložiti pri c. kr. kontrolni postaji za semena na Dunaju, naj se navede: Pridelovalec semenja (ime in obratovališče); vrsta, sorta in množina semenja; za dobivanje ponujeni priklad k ceni in name-ravana cena za nadaljnjo prodajo; nadalje mora prosilec izjaviti, da hoče plačati stroške morebiti potrebnega ogleda semenjskega pridelovališča.

O dovoljenju dobijo udeleženci in vojni prometni zavod za žito potrdilo; to potrdilo se mora na zahtevo vselej pokazati odposlancem vojnega prometnega zavoda za žito.

§ 15.

Ob nadaljnji prodaji se sme tako semenje spraviti v promet le v zaprtih shrankah, na katerih je počititi vrsto semenja in ime pridelovalca.

Za semenje pridobljeno sočivje se sme porabljati le za tuzemski nasad.

§ 16.

Vsaka trgovina s semeni in vsaka kmetijska korporacija mora pisati o množinah semenskega sočivja, pridobljenih za nadaljnjo prodajo, knjigo zabeležnico, iz katere mora biti razvidno ime in

stanovališče pridelovalca semenja, dan prevzetja, vrsta in množina semenja ter od poljedelskega ministrstva določena meja za ceno pri nadaljnji prodaji.

Oblastvo in vojni prometni zavod za žito moreta po svojih odposlancih vsakčas vpogledati v to knjigo zabeležnico.

Obča določila.

§ 17.

Vsak pridelovalec semenja je dolžen dobavljati vzorcu ustrezno; odgovoren je za pravilnost oznamenila vrste in za kakovost semenja.

§ 18.

Prestopki tega ukaza spadajo pod kazenska določila § 35 cesarskega ukaza z dne 11. junija 1916. l. (drž. zak. št. 176).

§ 19.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Hohenlohe s. r.

Leth s. r.

Zenker s. r.

Spitzmüller s. r.

234.

Ukaz finančnega ministrstva v po-razumu z udeleženi ministristvi z dne 27. julija 1916. l.,

s katerim se zaradi izrednih razmer, ki jih je povzročila vojna, podeljujejo izredni prikladi k dnevščinam in hranščinam državnih uslužbencev.

§ 1.

Aktivno službujočim državnim uslužbencem se za čas od 1. dne julija do konca leta 1916. zaradi izrednih razmer, ki jih je povzročila vojna, podeljuje po nastopnih določilih za službena potovanja izven uradnega kraja izreden priklad k normalnim, na podstavi ukaza vsega ministrstva z dne 18. junija 1873. l. (drž. zak. št. 115) pristojnim celim in omejenim dnevščinam in hranščinam.

§ 2.

Izmera tega izrednega priklada k celim ali omejenim normalnim dnevščinam državnih uradnikov (državnih učnih oseb) znaša:

za I.—IV. činovni razred 30%,

za V. činovni razred 35%,

za VI.—VIII. činovni razred 40%,

za IX.—XI. činovni razred 50%

pristoječega zneska.

Izredni priklad k normalnim celim ali omejenim hranščinam slug (poduradnikov), pisarniških oficijantov in pisarniških pomočnikov znaša 50% pristoječega zneska. Ako gre za sluge sodišč ali za jetniško pazniško osebje sodišč in moških kaznilnic, se razteza ta zvišba le na dnevščine (ukaz pravosodnega ministrstva z dne 20. septembra 1900. l. [drž. zak. št. 165] in z dne 15. januarja 1902. l. [drž. zak. št. 16]).

§ 3.

Ako traja bivanje, ki ga je povzročilo službeno potovanje v tuzemstvu, v istem, od službenega kraja različnem kraju dalje nego štirinajst dni, gre izredni priklad le za prvih štirinajst dni bivanja v tem kraju.

§ 4.

Podelitev izrednih prikladov k dnevščinam in hranščinam za državne uslužbence, ki pripadajo drugim nego v § 2 tega ukaza navedenim skupinam, je pridržana posebnim določilom.

§ 5.

Iz izrednih prikladov izvirajoči večji potrošek je zaračunati na dolg kredita, ki se naj ustanovi v poglavju „Obča blagajniška uprava“ pod naslovom „Izredni priklad k normalnim dnevščinam in hranščinam zaradi izrednih razmer, ki jih je povzročila vojna“.

Leth s. r.

235.

Ukaz ministrstva za deželno bran v porazumu z udeleženimi ministri in v soglasju s c. in kr. vojnim ministrstvom z dne 28. julija 1916. l.

o zahtevanju kovinskega orodja.

Izpreminjuje ministrstveni ukaz z dne 20. marca 1916. l. (drž. zak. št. 68) se za-
ukazuje:

§ 1.

Doba veljavnosti z ministrstvenim ukazom z dne 23. septembra 1915. l. (drž. zak. št. 283) odredene zahteve kovinskega orodja se podaljšuje do 31. dne decembra 1916. l.

§ 2.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Georgi s. r.